

ESPERANTO JE LA SERVO DE L' TUTMONDA PROLETARO

SENNACIUJO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

REDAKTEJO: 14, avenue de Corbéra, Paris-12^e
Gvidanto: E. Lanty

SIDEJO de Ekzekutiva Komitato de SAT
23, rue Boyer, Paris-20^e

ADMINISTREJO: Colmstr. 1, Leipzig O 27
Administranto: R. Lerchner

NACIISMO KIEL RELIGIO

La moderna naciismo — per tiuj vortoj mi volas esprimi ĉefe eŭropan naciismon — estas unu el la plej grandaj malbonaĵoj, kiujn iam konis la mondo. Naciismo ne estas novaĵo, ĝi estas reaperero en novaj kondiĉoj, laŭ novaj aspektoj, de tre malnovaj sociaj fenomenoj — gentismo kaj totemismo¹⁾. Mi difinas naciismon kiel komplekson de kredoj pri nacieco kaj nacia ŝtato, kaj pri religiaj kredoj kaj emocioj.

Nacieco, kiu estis tute alia afero, ĉiam ekzistis sub unu formo aŭ alia. Ĝi estis nur komunuma sento, la tutaĵo da sentoj pri la komunanaro en kiu oni sin trovis, kiu ĝenerale centriĝis ĉe raso, lingvo, loko aŭ religio. La plej granda parto el ĝiaj kredoj estas iluzioj, kiel ekz. la kredo, ke la tuta loĝantaro de la komunumo apartenas al unu raso, kio estas sensencaĵo. La konscio pri nacieco estis produktinta kelkajn bonajn sentojn. Troviĝis bono en patriotismo en iuj cirkonstancoj, en la simpla amo al lando kaj speciale al loko kaj la deziro, ke al oni estu permesite disvolviĝi laŭ sia propra maniero, kio estis ero de patriotismo. Kiel la ĉinoj, la plej malnaciema popolo de l'mondo, la grekoj havis malmultan senton pri nacieco. Iliaj militoj estis primitivaj kaj rabemaj, tute ne similaj al la religiaj militoj, kiujn ni nun entre-

prenas. La romanoj estis treege toleremaj pri aliaj nacioj, kaj ne tre atentis sian propran. Tio, kion ili ja alcelis, estis, ke la mondo estu regata laŭ orda maniero kaj, ke ili mem regu ĝin.

La moderna nacieco komencis evolui cent jarojn antaŭ la Franca Revolucio, sed estis la Revolucio, kiu donis al ĝi antaŭenpuŝon kaj igis la popolon, kiu ĝis tiam sin vidis kiel regataron de siaj reĝoj, pli ol kiel anaron de *nacioj*, malvolvi konscion pri nacieco kaj pri la nacia ŝtato. En la deknaŭa jarcento, nacieco kuniĝis kun religio kaj tiamaniere naskis modernan naciismon.

Estis kvar ĉefaj kaŭzoj de ĉi-evoluo: la kresko de la nacia ŝtato, kiu estas la dio de la nova religio; la dekadenco de monarĥeco en Eŭropo, post kio personoj, kiuj estis taksintaj siajn reĝojn sentimentale, komencis kunmeti religion kun politika sento; la velkado de la ordinara religio, kiu lasis multajn personojn sen ia objekto por religia emocio ĝis ili trovis novan en la ŝtato; kaj la Franca Revolucio kaj napoleonaj militoj permesis kreski kunligon inter ideoj pri libero, sendependado kaj la nacia ŝtato kaj faris vere ebla la disvolviĝon de la nacia ŝtato.

La moderna naciismo estas religio elmontranta la postsignojn de religio laŭ ties pretendoj pri ĉiopoveco, netoleremo kaj dogmo. Ĝi instruas, ke la ŝtato estas ĉiopova kaj reala objekto por aladorado, ke ĉiuj devas sin klini antaŭ ĝi kaj,

ke ĝiaj anoj devas esti pretaj sin oferi sur la altaro de patriotismo ĉiam, kiam la ŝtato ordonas, ke milito okazu. Tio, kio estas malpli videbla estas, ke jam en la grandaj ŝtatoj de Eŭropo, religia dogmo kaj ritaro de adorado estas komenciĝintaj rilate la ŝtaton.

La nacia flago, kiu estas ia religia idolo kaj simbolo tiel sama kiel estis idoloj en la malnovaj religioj, nun ekscitas la samajn sentojn spertitajn en malnovaj religiaj rit-servoj. Por ilustriti ĉi-tion, mi menciuj mirigan rit-servon okazigitan en preĝejo de Novjorko honore al la Steloj kaj Strioj¹⁾.

Netoleremo karakterizas ĉiujn religiojn. La ŝtato, nun adorata religie, daŭrigas persekutadon kontraŭ herezuloj en la ŝtato kaj daŭrigas eksteren religiecajn militojn. La naciecaj militoj hodiaŭ estas tiel samaj kiel la religiaj militoj de estintaj jarcentoj, la naciismo anstataŭanta protestantismon kaj katolikismon.

La grava fakto estas, ke ĉi-religia naciismo konfliktas kun la efektiva ŝtato de la socio, kiun produktis scienco kaj ekonomio. La eŭropa socio estas organizita internacie laŭ scienco kaj ekonomio kaj, se naciismo daŭros, ĝi detruos tian civilizacion.

(Trad. el raporto pri lekcio farita de s-ro Leonard Woolf, ĉe la Unuiĝoj de Hindaj Studentoj, aperinta en la anglalingva revuo "The Indus".)

¹⁾ Totem estas natura objekto, speciala besto, alprenita kiel emblemo de la amerikaj indianoj.

¹⁾ Aludo al devizo de la usona flago.

VII-a Kongreso de SAT

(Daŭrigo kaj fino de la raporto)

Nun sekvas *Raporto de la Komisiono pri rilatoj inter SAT kaj la landaj laboristaj esp.-organizoj*. Bässler en la nomo de la Komisiono, legas kaj motivigas jenan deklaron:

"Koncerne la rilatojn inter SAT kaj la landajn laboristajn esp.-organizojn la VII-a SAT-Kongreso akceptas denove la tezojn akceptitajn de la VI-a SAT-Kongreso okazinta en Leningrad 1926¹⁾ kun sekvanta aldono:

1. La VII-a SAT-Kongreso rekomendas al la lingvoregionaj esp.-asocioj laboristaj, atentigotaj per speciala cirkulero de la EK de SAT, starigi en la LEA-grupoj specialan SAT-rondon, kiu plenumu la peresperantan kaj por-SAT-an laboron en la kadro de la grupo.

Taskoj de la SAT-rondo estas: kolekti la SAT-kotizojn, abonojn al SAT-organizaĵoj ktp., entute la plenumo de ĉiu peresperanta kaj por-SAT-a laboro. La gvidanto de la SAT-rondo estu samtempe la loka peranto.

2. La EK de SAT petu ĉiujn lingvoregionajn lab. esp.-asociojn, elekti 1 ĝis 2 K-dojn, kiuj formu komisionon, kies tasko estu, kontaktigi kun la EK de SAT, por finsiĝi la interrilatojn de SAT-kaj LEA-organizoj."

Interalie Bässler atentigas, ke en kelkaj lokoj ekzistas du grupoj — SAT kaj LEA, kio ofte kaŭzas konfliktetojn inter ambaŭ grupoj. Estas necese, ke tiu stato ĉesu, kaj, ke ambaŭ grupoj estonte laboru en harmonio. Oni ne konsideru tiujn proponojn kiel evangelion, sed nur kiel gvidilon por la estonta jaro. Deubler deklaris, ke tiu ĉi komisiono enhavis reprezentantojn de ĉiuj opinioj

kaj rekomendas sendiskute voĉdonigi tiujn proponojn.

La unua propono estas akceptita kontraŭ 1 voĉo, la dua unuanime.

Debato pri projekto de SAT-programo. Starr raportas kaj instigas akcepti jenajn rekomendojn de la komisiono:

1. La Komisiono opinias, post longa diskuto, ke pro la diversaj tendencoj ekzistantaj en SAT, la alpreno de rigida programo kiel deviga afero, ne estas nun rekomendinda. La celo en la Statuto jam sufiĉe difinas nian laboron.

2. La Kongreso elektu Komisionon de 6 personoj por studi dum la sekvanta jaro la jam publikigitan projekton de programo kaj proponitajn ŝanĝojn por ebla publikigo en la Jarlibro kiel gvidlinion diskutendan de la SAT-anoj. Post definitiva prilaborado la "programo" fariĝu gvidilo por la SAT-anoj, sed neniam leĝo.

En SAT oni povas tre bone propagandi sen programo, pli gravas la laboro (voĉoj: "Tre ĝuste!"). Se ni akceptus programon, Starr timas, ke sekvus senfinaj diskutoj. Ni ne publikigu programon. Kiuj pensas laŭ Marx, ne konsentus kun tiuj laŭ Kropotkin. Ni akordiĝu en laborado, ne en teoriado. SAT estu laborejo, ne diskutejo! Li proponas, ke en la komisiono estu la K-doj, kiuj plej multe interesiĝis pri la afero: Kolĉinski, Revo, Muravkin.

K-dino Danneil konsilas akcepti la du rekomendojn. Guma, laŭ instigo de Torrent, legas rezolucion de la SAT-anoj el urboj Palafrugell, Sabadell, Rubi kaj Barcelona, en kiu ili parolas kontraŭ fanatikeco kaj blindiga sektemo, al-

vokas pri unueco kaj konsilas daŭre eldoni verkojn el anarkiista kampo.

Lanty proponas, ke oni elektu ankaŭ la aŭtoron de ĉi tiu raporto en la komisiono. Al la demando de Starr, ĉu la aliaj komisionanoj havas ion por diri, neniuj anoncas sin. Bässler relegas la du rekomendojn de la Komisiono. Ambaŭ estas akceptitaj, la unua kontraŭ 1 kaj la dua kontraŭ 2 voĉoj. Por la Komisiono estas proponitaj: Revo, Muravkin, Kolĉinski, Starr, Platiel, Salan, al kiuj poste estis aldonita ankaŭ reprezentanto de la anarkiista tendenco: Richter en Kassel, por ke ĉiuj direktoj estu reprezentitaj. La Komisiono rilatu kun la EK kaj estu sub ties gvido.

Lanty malaprobas, ke oni komisiu al la EK funkciigi la Komisionon, ĉar se ĝi ne funkcias, tiu estus kulpa. Post nelongaj diskutoj, ĉiuj 7 proponitoj estas unuanime akceptitaj.

La lasta punkto de la programa tagordo estas *diversaj temoj kaj demandoj*, sed ĉar ni ne havas la raporton de la elektita Komisiono por studi la proponojn, oni prokrastas tion ĝis morgaŭ.

La Prez. de la O. K. havas ree multon por diri: li petas la reprezentantojn de la hodiaŭaj fakkunsidoj — edukistojn, fervojistojn, socialistojn, fotografistojn, kooperativanojn ktp. doni raportojn por la gazetaro kaj komunikas la nombron de la ĝis nun enskribitaj kongresanoj: aliĝis 349, kaj estas kontrolitaj 174: el sektoro 1 — 25, 2 — 76, 3 — 4, 4 — 17, 5 — 47, 9 — 1, 13 — 1, 14 — 3. Laŭlanda statistiko: Alĝerio 3, Anglio 7, Aŭstrio 3, Belgio 1, Bulgario 1, Ĉinio 1, Francio 77, Germanio 68, Hispanio 3,

¹⁾ 1. La proleta esperanto-movado entute kaj ĝenerale estas direktita al praktika utiligo de la lingvo internacia por la klasaj celoj de la Proletaro tutmonda. Fundamenta kondiĉo por ke tia utiligo de la lingvo prosperu, estas la plej vasta disvastigo de ĝia kono inter la laborularo. Pro tio, la taskoj de la laboristaj esp.-organizoj reduktiĝas al kreo de aparato por praktika utiligo de esperanto kaj de aparato por disvastigo de esperanto-kono inter la vastaj laborular-amasoj.

2. La praktika utiligo de esperanto celkonformas nur en la skalo internacia, pro kio ankaŭ la aparato de ĝia praktika utiligo pro intereso de prosperado devas esti centrigita ankaŭ en la skalo internacia. Sed la disvastigo de la lingvo estas ligita kun agitpropagando kaj instrulaboro farata en nacilingvoj, pro kio la aparato de la lingvodisvastigo devas esti centrigita en la kadroj de ŝtatlimoj aŭ nacilingvaj teritorioj.

3. La stato kaj cirkonstancaro de la movado laborista ĝenerala en diversaj landoj estas treege diversa, pro kio multe varias ankaŭ la taktiko kaj metodiko de la laboro por disvastigo de esperanto depende de la stato de la movado laborista en ĉiu aparta lando. Tiamaniere krom diverseco de la lingvo, la centrigo de la disvastig-aparato internaciskale, kiel dua ŝtupo de la centrigo,

ne estas ebla, kaj en la intereso de la movado necesas konservi memstarecon de tiuj ĉi aparatoj en kadroj de ĉiu aparta lando aŭ lingva teritorio.

4. Tamen la ĝenerala prosperado de la proleta esperanto-movado dependas de tio, kiom multe en ĉiu aparta momento estas atingita la konformeco de la laborrezultoj de ĉiu el tiuj-ĉi aparatoj aparte. Sukcesoj en la lingvodisvastigado por sia firmigo postulas la eblecon tuj praktike utiligi la lingvon, kaj tio ĉi estas ebla ĉe la konforme forta aparato de la praktika utiligo. Returne, sukcesoj en la praktika lingvoaplikado elvokas inter la laboruloj kreskon de intereso al la lingvo, kaj firmigo de tiu ĉi intereso estas ebla nur ĉe la relative forta aparato de la disvastigo de la lingvo.

5. La sperto de la kvinjara ekzistado de SAT, kiel internacia aparato por praktika utiligo de esperanto aparte kaj sendepende de la landaj lab. esp. organizoj montras plenan eblecon ankaŭ plue simile formale apartigi la aparatojn de praktika utiligo kaj disvastigo de la lingvo. Returne, formala unuiĝo de tiuj ĉi aparatoj venigus al detruo de la proleta esperanta movado en pluraj landoj, kiel, ekzemple en Hungario, kie malpermeso de SAT devus sekvi ankaŭ malpermeson de ĝia hungaria sektoro.

6. Lasante ankaŭ plue la formalan sendependecon de ambaŭ aparatoj, por atingi konformecon en ilia kreskado kaj plifirmigo necesas pli intima kontakto en ilia laboro per *nepra individua aniĝo de la membroj de la landaj organizoj al SAT*, kiu reciproke rekomendas al siaj membroj plenumi agitinstruan laboron per aniĝo en la naciaj lab. esp. organizoj. Aliflanke oni devas radikale ĉesigi ĉiujn provojn krei paralelismojn de unu aparato rilate al la alia. La financa stato de la proleta esperanta movado devigas ne disigi la fortojn, sed kontraŭe laŭeble plej forte centrigi ilin, plenumante en la sfero de la eldonado la laboron internaciskalan kaj praktikkarakteran tra SAT, kaj la instruan — tra la naciaj organizoj. La reciproka ekvilibro ankaŭ tie ĉi povas esti atingita per subtenado de la eldonaparato de SAT, el la flanko de la naciaj organizoj kaj per subtenado de la naciaj organizoj de SAT per disvastigado de ĝiaj eldonaĵoj tra ili.

7. Atingo de ĉiuj ĉi taskoj multe faciligus, se la landaj lab. organizoj starigus ĉe si la kategorion de "internaciaj" membroj, t. e. samtempaj membroj de la landa organizo kaj de SAT. Tiuj membroj, pagante samtempe, per aparato de la loka grupo, kotizojn al ambaŭ organizoj, restas individuaj membroj de SAT.

Italio 1, Japanio 1, Nederlando 3, Polio 1, Portugalio 1, Svisio 3. Li legas novajn salutleterojn: el Novi-Sad, Strassburg, 15 SAT-anoj de Krjukov apud Dnepr, raporton de 15 SAT-anoj ĉeestintaj la Dancigan Esp-o Kongreson kaj aranĝintaj specialan kunvenon tie. L e r c h n e r, transdonas la salutojn de la "UNS"-presejo en Leipzig sciigas, ke ĝi sendis donace por la kongresanoj 250 esp-o-kajeregojn, kaj R o u x dankante anoncis, ke tiuj ankoraŭ ne alvenis. Estis farita propono, sendi al la Usona ambasadoro kaj al la juĝisto Fuller telegramon pri Sacco kaj Vanzetti, kun aplaŭdo akceptita.

Lasta laborkunsido

Mardon, la 16. 8. 27, je la 9.30-a h. K-do Starr malfermas la kunsidon. R o u x legas novajn salutleterojn kaj telegramojn: de lab. esp. societo "Nova Vojo" en Lisbono, de C. K. de Kompartio Tutgermania en Berlino, de Ŝtata Eldonejo Ukrainia k. a. Al la samtempe kongresanta en Lyon Revolucia Asocio de eksmilitistoj estas senditaj salutoj.

Nun K-do B ä s s l e r raportas pri la *diversaj proponoj* presitaj en "S-ulo".

a) Proponoj 1, 10, 12, 14, 16, 18 — pri fondo de SAT-grupoj kaj landaj organizoj. La opinio de la Komisiono estas, ke pri ili la kongreso ne bezonas diskuti, kaj ili estu nuligitaj. Unuanime akceptita.

b) Proponoj 2, 5, 11, 17 — pri *ŝanĝo de nomoj SK, EK kaj pligrandigo de la statuto*. Laŭ rekomendo de la Komisiono, la 2,5 estas unuanime akceptitaj, la 11 malakceptita, kaj pri la 17 — *ŝanĝi paragrafon* — okazis vigla diskuto. L a n t y klarigas, ke kvankam la konsilantoj estas elektataj laŭ sektoro, tio tamen ne signifas, ke ili devas estri iun sektoron. Se tiel funkcius la afero, se estus "Sektorestroj", certe kreigus ankaŭ ia sektora patriotismo! La arbitran, laŭsektoran disdividon de la terglobo ni iniciatis por forigi el la SAT-gvidado ĉian naciecan influon; ni zorgu, ke ne enŝovigu alia apartigismo. Tial necesas, ke ĉiu konsilanto estu elektata de ĉiuj SAT-anoj kaj ne nur de la koncernaj Sektoranoj. La SAT-anoj havas la eblecon konigi sian gvidkapablecon laŭ tutmonda skalo. Por tio ili aktive partoprenadu la agadon, la vivon de la Asocio kaj tiel la plej kapablaj kaj aktivaj povos sukcese kandidati.

Post nova kaj pli larĝa diskutado, alvokante, ke ĉiuj SAT-anoj partoprenu la voĉdonon, la propono 17 estas kontraŭ 6 voĉoj akceptita.

B ä s s l e r legas poste alvenintan proponon. Tamen la Komisiono opinias, ke la proponinto devis ĝin fari pli frue, por ke tiu ĉi aperu en "S-ulo" — nur publikigitaj tie proponoj valoras antaŭ la kongreso. Krome, ĉar la proponita temo — pri sektorsistemo laŭ meridianoj — estas tro grava por solvi ĝin tuj ĉi tie, li pledas malakcepti ĝin. L e r c h n e r

anoncas, ke jam dum la Leningrada kongreso oni akceptis la novan sektorsistemon laŭ horoj, kaj ĝi troviĝos en la Jarlibro. L a n t y diras, ke la problemo estas jam principe solvita, ke nur la tro malfrua sendo de la geografia karto flanke de Krjukov prokrastigis la aferon. R o u x petas konsenton pri akcepto de novaj proponoj, kion la kongresanaro voĉdone prokrastigis por la venonta kongreso.

c) Propono 3 — *kontraŭ plena adresaro*, unuanime malakceptita.

ĉ) Propono 15 — *pri matrikulo de pasivaj membroj*, akceptita kontraŭ 3 voĉoj.

d) Propono 4 — *pri niaj organoj*, unuanime malakceptita, ĉar ĝi signifus malprogreson de nia movado, kaj tiu ne ekzistas. Kontraŭe, laŭ letero el Germanio, komunikita de K-do L a n t y, oni eĉ proponas aperigi "S-ulo"-n dufoje dum la semajno.

e) Propono 8 — *pri ŝakangulo*, la Komisiono ne havas firman opinion. La ĝenerala opinio estis, ke la interesuloj trovis tian fakon en multaj aliaj gazetoj, kaj ni ne malŝparu niajn paĝojn. L e r c h n e r estas preta presigi ĝin, se ŝakludantoj mem pagos la kompostadon. B ä s s l e r konsilas malakcepti ĝin, tamen akcepti la deziresprimon, ke SAT-anoj ŝakuloj rajtas presigi en "S-ulo" sciigojn, informojn, sed ne ŝakproblemojn, ekzercojn. La lasta estas unuanime akceptita.

f) Propono 20 — *pri ateista tako*. La Komisiono rekomendas akcepti ĝin, sed translasi la aferon al la redakcio de "S-ulo", ĉar la ateista movado estas por la SAT-anoj tre grava.

K-dino D a n n e i l ne konsentas, ĉar ateismo estas dogmatismo. M a i l a n d atentigas, ke por ateismo aperas gazeto "Liberpensulo". L a n t y deklaras, ke ekzistas liberpensuloj, kiuj ne estas ateistoj, kaj ke ni povas permesi paĝon ekz. "Kontraŭ dogmo". S t a r r sciigas, ke "Liberpensulo" vegetas. M a i l a n d klarigas la diferencon inter ateisto kaj liberpensulo: V o n d e r H e i d konsilas ne trograndigi nian gazeton per aparta rubriko pri ĉiu "ismo". L a n t y aldonas, ke la dogmecaj artikoloj iras rekte en la paperkorbon.

Ĉe voĉdono, la rekomendo de la Komisiono estas malakceptita kontraŭ 13 voĉoj, kaj la deziresprimo — akcepti liberpensulajn artikolojn — estis superflua, ĉar la redakcio jam akceptas tiajn.

g) Propono 12 — *pri konvencio inter SAT kaj LEA* nuligita, ĉar hieraŭ decidita.

ĝ) Propono 6 — pri numeroj de membrokartoj, malakceptita laŭ rekomendo de la Komisiono, ĉar tio teknike tute ne eblas.

h) Propono 13 — pri "AIZ". La kongresestraro proponas sendi leteron al ties redakcio, por esprimi gratulon kaj deziron vidi baldaŭ esperantajn tekstojn

sur ĉiuj paĝoj. B ä s s l e r atentigas pri la valoro de tiu letero kaj humore rakontas, kiel la redakcio plendis pro pluv-ego de esp.-salutleteroj, rekomendante ankoraŭ pli multajn sendi al ĝi.

h) Proponoj 7, 9, 19 — *pri lingvaj demandoj*. La Komisiono rekomendas malakcepti ilin.

S o a r e s komunikas, ke la propono 19 estas de li kaj insistas pri "ci". K-dino L i m o u z i n defendas "vi", kiu tute ne estas burĝa, sed pli facile elparolebla ol "ci", kiun oni en kelkaj landoj eĉ tute ne konas.

K r e s t a n o f f esprimas unue sian ĝojon esti inter laboremuloj, al kies afero li jam delonge volis sin dediĉi. Li anoncas, ke post la teruraj travivaĵoj kaj senreviĝoj en la burĝaj medioj, lia konvertiĝo estas definitiva, ĉar li jam por ĉiam adiaŭis kun la idoloj de siaj malnovaj kredoj. Cetere la tempo montras ĉu el plej bonaj pacifistoj povas fariĝi fidelaj klasbatalantoj. Pri la lingva demando li diras, ke la vidpunkto de SAT estas jam klarigita en la broŝuro "For la neŭtralismon", kiun li konsilas relegi kaj trastudi. Li insistas, ke *unu sola lingva institucio sufiĉas*, ĉar precipe en lingvaj aferoj devas regi unueco, disciplino. Se la Lingva Komitato ne tiel laboras, kiel ni deziras, la SAT-anoj devas klopodi iom post iom eniri en la lastan kaj enporti pli viglan sangon. Cetere, kiel lin puŝis la vivo al la SAT-kampo, tiel pli malpli frue venos ankaŭ aliaj LK-anoj, tial ni gardu nian energion, kiu aliloke estas pli necesa. Pri la proponoj li alvokas ne esti tre pedantaj kaj malakcepti ilin. Pli konkrete: Pri la lingvo de niaj gazetoj kaj eldonaĵoj estas responda la redaktoro kaj la EK. Oni fidu al ili. Kun la nacilingva ortografio latinlitera oni indiku interkrampe ankaŭ la esperantan prononcadon. Pri la tre malofte uzata "ci" Z a m e n h o f klare esprimis sin en la "LR". Fine li rekomendas flanke de la SAT-Jarlibro kunporti ankoraŭ unu ruĝan verketon: "Oficiala Klasika Libro de Esperanto", kiun oni ĉiam kontrolu antaŭ ol sendi sian presmaterialon. L a n t y subtenas tiun vidpunkton kaj rekomendas al la K-doj, kiuj interesiĝas pri lingvaj demandoj eniri en la L. K. kaj doni la ĝustan direkton. Post paroloj de Nicollet, Danneil, Stertzembach, Guma kaj von der Heid, la debato estas finita kaj la 3 supraj proponoj malakceptitaj.

Pri la loko de la venonta SAT-kongreso. K l o p f e l s c h en la nomo de diversaj sovetiaj K-doj petas, ke la Kongreso okazu en Germanio. Leningradaj K-doj tamen petas, ke ĝi okazu en Göteborg. L e r c h n e r insistas, ke oni devas influi la lokojn, kie esperanto ne estas tre disvastigita aŭ lokojn konvenajn. La plimulto de la kongresanoj estas por la invito de niaj K-doj en Svedio sed lasas al la EK la findecidon.

La Prez. S t a r r anoncas 2 gvidrezoluciojn. La unua, de la SAT-anoj de

Frankfurt a. M., Mainz, Rüsselsheim kaj Giessen, temas pri la kvardekjara jubileo de esperanto. Bässler konstatas, ke laboristaj esperantistoj estas iom tro entuziasmaj, tial ili postulas soleni D-ron Zamenhof. Ni ne solenu personojn, sed uzu la lingvon por niaj klasbataloj. Oni malakceptas tiun "rezolucion". La Prezidanto legas la duan — projekto de anonimulo:

"La Kongreso,

Diskutinte pri la gvidado kaj funkciado de SAT dum la lasta interkongresa jaro, kontente notas la progreson de nia movado, la fratan toleremon kaj interkonsentemon, kiu konstante regis dum la debatoj;

Ĝi dankas al la Estraro kaj renovigas al ĝi sian fidon por daŭrigi laŭ la sama vojo la gvidadon.

La Kongreso atentigas, ke ĝusta gvidado ne sufiĉas; necesas plie, ke la membroj ne estu inertaj, pasivaj, ke ili ankaŭ apliku la decidojn kaj instrukciojn de la gvidinstancoj;

La Kongreso dankas kaj gratulas al ĉiuj aktivaj, fervoraj kaj sindonemaj K-doj el ĉiuj sektoroj, kiuj ĉiun tagon propramane konstruas kaj perfektigas la SAT-aparaton.

La Kongreso insiste atentigas la tutan SAT-anaron pri la neceseco por ĉiu membro akiri sufiĉan klercon kaj lertecon por povi ne nur utiligi esperanton por personaj interrilatoj, sed ankaŭ por traduki kaj interpreti paroladojn aŭ raportojn dum publikaj kunvenoj. Ĉiu SAT-ano devas konsci, ke parto da respondeco pri la bona funkciado de nia Asocio kuŝas sur liaj ŝultroj.

La Kongreso alvokas ĉiujn laboristajn esperantistojn, ke ili kuniĝu en SAT en distingo pri partio kaj tendenco kaj tiel ebligu la pli rapidan sukceson de esperanto en ĉiuj laboristaj rondoj.

Nur per unueco kaj senlaca penado ni venkos! SAT restu modelo de unueco por ĉiuj laboristaj organizoj; ĝi fariĝu ĉiam pli kaj pli la edukejo, la klerigejo kaj la fratigejo de ĉiuj proletaj esperantistoj."

La voĉdono montras unuaniman aprobon kaj akcepton.

La Prezidanto Starr anoncas, ke la tagordo estas elĉerpita. Fermante la kongreson, li en la nomo de la Kongres-estraro esprimas la deziron, ke nova progreso rezultos kaj en la nomo de la kongresanoj la dankon al la Organiza Komitato kaj speciale al ĝia prezidanto K-do Marcel Roux por la bonega aranĝo de la kongreso kaj varma akcepto de la kongresanoj en Lyon.

Roux lastfoje donas siajn informojn, proponas sendi saluttelegramon al la Kongreso de la Internacia Asocio de eksbatalantoj en Parizo kaj dankas al ĉiuj kongresanoj.

Je la fino de la Kongreso Essen'a K-do transdonis al la K-doj el Irkutsk per la Kongreso standardon kaj protestis kon-

traŭ la impertinenteco de la franca registaro, kiu malpermesis al la sovetanoj enveturi Francion.

Entuziasme finiĝas la SEPA per la viglaj sonoj de la INTERNACIO.

Krono de la Kongreso

La saman vesperon, je la 20.30-a h., en la salonego Alcazar, brilveste lumigita, ornamita per flagrubandoj kun esperantaj tekstoj, verdaj kaj ruĝaj standardoj, antaŭ ĉirkaŭe 1500 personoj, plejparte Lyonaj K-doj diverstendencaj, okazis amaskunveno internacia. Tiun imponan manifestacion de solidareco neniu ĉeestinto forgesos.

Sur la scenejo ĉirkaŭ la prezidanto Boubou sidas K-doj Starr, Krestanoff, Lerchner, Glodeau, Bosma kun sia fianĉino, Roux, Salan kaj Ko Hing-Han el Ĉinio.

Post bonvena parolado de la Prezidanto sinsekve parolas jenaj K-doj:

K-do Soares (Portugalia) parolas pri la laborista vivo en sia naskiĝlando depost la revolucio; K-do Bosma (Nederlanda) montras la ekonomian kaj politikan situacion en sia "patrolando". K-do Starr (Anglio) informas pri la situacio de la brita Laboristaro kaj akcentas, ke iom post iom la registaro helpas malfermi la okulojn de la proletoj. K-do Krestanoff (Bulgario) atentigas pri la nuna spiritostato en la lando de la multaj Sacco kaj Vanzetti kaj alvokas pri helpo en ilia batalo kontraŭ la "Leĝo por defendo de la ŝtato", por amnestio kaj Balkana Federacio Respublika, finante per la Botev'a versaĵo "Mia preĝo". K-do Klopffleisch (Germanio), venanta el Sovetio, en la nomo de la Proletaro, de la reganta klaso en la unua proleta ŝtato, transdonas varmajn revoluciajn salutojn kaj donas precizajn informojn pri la plibonigoj faritaj de la Sovetoj en la vivo de la laboristoj. K-do Bässler, delegito de la Germana Ruĝ-Fronto; salutas la kontraŭfaŝistajn gvardiojn en Lyon kaj rememorigas la cirkonstancojn ĉe kiuj estis kreita la Germana Ruĝ-Fronto. Li instigas la francajn kaj ĉiulandajn K-dojn imiti la ekzemplon donitan de tiu ĉi lasta.

La paroladoj estis resume francigitaj. Franca oratoro, K-do Chambon, en la nomo de la C. G. T. U., certigas pri sia espero en la sindikata unueco internacia, disvolvita kaj cimentita per esperanto. K-do Roux deklaras, ke la lingvo internacia devas esti la ĉiam pli-mallargiĝanta ligilo inter la laboristoj de l'tuta mondo kaj anoncas proksiman malfermon de esp. kursoj.

Meze de entuziasmegaj aplaŭdoj de la ĉeestantaro, K-do Bässler en la nomo de la Leipzig'aj Ruĝfrontbatalantoj transdonas solene al la Lyon'aj Ruĝfrontanoj belan ruĝflagon, kun ore brodita devizo: "Al la amiko la manon, al la malamiko la pugnon." Interŝanĝe li ricevis de la Lyon'aj Ruĝfrontanoj kaj

Junkomunistoj 2 ruĝflagetojn, simboligantaj la unuiĝon super la detruendaj limoj.

Rezolucio favora al esperanto kaj postulanta la liberigon de Sacco kaj Vanzetti estis unuanime akceptita. Kun kantado de la INTERNACIO kaj de la REVOLUCIO finiĝis la emociiga amaskunveno.

Por la sekretario de la kongreso:
Iv. H. Krestanoff.

La mizero de la Italia Laboristaro

La tuta Italio eĥas pro la laŭdo pri la "Charta" de la laboro. Laŭ la asertoj de la faŝistoj, Italio nun estas la unua lando de l'mondo, kie la laborista rajto estas leĝe garantiita. Sed post apenaŭ du semajnoj montriĝis la unua rezulto: nova, grava malaltiĝo de l'salajroj. Ĉi malaltiĝo estas rilatigata kun la pliboniĝo de la itala mono (de la liro). En relative mallonga tempo la liro altiĝis pro la rulanta dolaro de l'Onklo Sam. La efikoj de tio estas por la Laboristaro tute malbonegaj. Eĉ la faŝista eksfinancministro Alberto de Stefani skribas en la "Corriere della Sera", ke "ekde julio 1920 ĝis februaro de ĉi jaro la kostoj de l'vivtenado en Triest altiĝis de 100 al 123,15; en Cagliari eĉ de 100 al 171,40". Inter ĉi nombroj kuŝas la plialtiĝo de l'vivtenado en la aliaj lokoj de Italio. Post ekpreno de l'potenco per la faŝistoj la kostoj de l'vivtenado en tuta Italio altiĝis meze je 50%.

Tamen la salajroj de la Laboristaro estas malaltigitaj je triono, parte eĉ je duono, tiel ke la laboristoj hodiaŭ estas devigataj vivi en la plej malbonaj cirkonstancoj. Ankaŭ tion la faŝistaj gazetoj ofte devas konfesi. Nun, dum la altiĝo de la liro, oni eĉ en la faŝista tendaro konfesas, ke ne nur la Laboristaro devus suferi, sed ke la kostoj de l'vivtenado estu konformaj al la salajroj. Alberto de Stefani skribas pri tio:

"La laboristoj volas, ke la kostoj de l'vivbezonaĵoj estu malaltigitaj antaŭ ol salajrimalaltiĝoj okazas; la entreprenistoj male opinias, ke la prezoj ne povas malleviĝi antaŭ ol la salajroj estas malaltigitaj."

Per tio la faŝistoj mem konfesas, ke ekzistas netransportebla kontrasto inter Laboristaro kaj entreprenistaro, kiu nur povas malaperi per la klasbatalo.

Depost aŭgusto de la lasta jaro ĝis aprilo de ĉi jaro la orkurzo malaltiĝis je ĉ. 40%. Jam komenciĝis malaltiĝo de la detalvendaj prezoj, kiu atingis maksimume 20%, do neniel estas konforma al la altiĝo de la liro. Sed al la laboraj amasoj oni trompeme diras, ke temas pri multe pli gravaj prezmalaltiĝoj, por instigi ilin al pluraj oferoj. Kaj tio parte jam sukcesis. En Brescia oni laŭdire elkalkulis, ke la kostoj de l'vivtenado po familio malaltiĝis je 17.35 liroj po semajno. Tio certe estas troigita; sed eĉ

se tio estus vera, tiam estus tamen tute malĝuste konkludi el tio je la tuta lando kaj popolo.

La sekvoj de ĉi faŝista kalkulado kaj de la premo sur la Laboristaron tute ne malestas. Konferenco de la kamplaboristoj de l' provinco Brescia proprevole oferis sin por la bono de la landsinjoroj kaj decidis malaltigon de siaj salajroj. Kaj aliaj kamplaboristoj sekvas kun la sama "sponteco" la ekzemplon de siaj K-doj de Brescia. Tiuj estas la mirindaĵoj de l' faŝista reĝimo! Ĝis nun ne trovis sin eĉ unu bienposedanto aŭ industriulo, kiu oferas siajn dividendojn aŭ profitojn sur la altaro de l' patrio.

Ankaŭ la ŝtato donas bonan ekzemplon limigante ĉiujn elspezojn. Tio okazas tiamaniere, ke la salajroj de l' oficistoj estas malaltigataj. Ĉi ekzemplon imitas ĉiuj estraroj kaj entreprenistoj kaj la sekvo estas, ke la laborista klaso devas suferi same kiel dum la altiĝo ankaŭ dum la malaltiĝo de la liro. La nunaj salajroj apenaŭ sufiĉas por la kontentigo de l' plej simplaj vivbezonoj.

La sindikatoj — hodiaŭ ja nur ekzistas la faŝistaj — estas devigataj per la laborleĝo kunlabori kun la entreprenistaro, t. e. servi al ĉi lasta kaj sekvi ĉiujn decidojn de la alta hierarkio. La organo de la faŝistaj sindikatoj, "Il Lavoro d'Italia", kiu parolas pri kontrolado de l' salajrimalaltiĝo, klopodas klarigi la kaŭzojn, pro kiuj la faŝistaj sindikatestroj "estas devigataj igi siajn sindikatojn aktivaj iloj por la registara politiko". Ĉi pozicion la gazeto volas pravigi jene: "Hodiaŭ ni povas klarigi al niaj labor kolegoj la neceson de l' malfacila vivtenado kaj de l' oferemo, ĉar ni havas bonan konsciencon, ke ni ĉiam en reala maniero estis defendintaj la poziciojn de la Laboristaro kontraŭ la atakoj de l' monregado." Sed la sama "Il Lavoro d'Italia" pli ol unufoje estis devigata konfesi, ke la Laboristaro jam tro multe kaj daŭre oferis kaj ke salajroj ne plu povas esti malaltigataj. La grandaj amasoj de la senlaboruloj, kiuj ricevas 3,75 lirojn potage kaj de monato al monato devis suferi pli, certe ĝuste taksos la hontindan konduton de la "Il Lavoro d'Italia".

La senlaboreco en lasta tempo pli grandigis. Nun oni konfesas, ke neniam de post multaj jaroj ekzistis tiom grava krizo de la laborŝanĝoj kiel hodiaŭ. En la metalindustrio nenie montras sin malpliigo de senlaboreco; male, tre grava kreskado, kiu tre bedaŭrajn sekvojn aperigos rilate al la jam nun tre kriza ekonomia situacio de la Laboristaro ("Il Lavoro d'Italia" de la 10. 5. 27). La 31-an de marto de ĉi jaro ekzistas en la metalindustrio 19 000 senlaboruloj.

La senlaborulkrizo en Milano. La 8-an de majo 1927 "Il Lavoro d'Italia" skribis, ke Milano hodiaŭ ne plu estas la laborloko, kie oni trovas laboron je bonaj kondiĉoj. La prezentado de laborfortoj estas pli granda ol la bezono. La citita

gazeto skribis plue, ke oni ne povas diskuti la tre preman krizon, kiu estas rimarkebla en ĉiuj italaj industrioj kaj laŭŝajne ne tre rapide malaperos.

En la mineja industrio estis, laŭ la centra instituto por statistiko. La 31-an de marto 1927 50 000 senlaboruloj; en la teksindustrio 36 000; en la nutraĵ-industrio 23 000 kaj en aliaj industrioj 53 000; en la agrikulturo eĉ pli ol 60 000. Ĉi statistiko ne enhavas la haŭto- kaj ledo-industrion, la ŝu-, lignaĵ- kaj ĉapelindustrion kaj la presmetion. Se oni enkalkulas ĉi industriojn, tiam oni povas esti certa pri almenaŭ duona miliono da senlaboruloj en Italio. Se oni enkalkulas ankaŭ la duonan milionon da laboristoj elmigrantaj, tiam la itala industrio tre malboniĝis dum la faŝista regado, ĉar ĝi eksigis milionon da laboristoj el la produktado.

La ĝenerala impresado de l' itala industrio kiel ankaŭ la ekonomia situacio de la italaj laboristoj estas hodiaŭ pli malbonaj ol iam. La faŝismo ne nur rabis de la laboristoj la politikan liberon, sed ruinigis ilin ankaŭ ekonomie. Tio estas la rezulto de l' itala terur-reĝimo!

Laŭ la Informservo de I. L. A.

Lastaj leteroj de Sacco kaj Vanzetti

el la ĉelo de la mortkondamnitaj en la Ĉarlstaŭn'a malliberejo

1. Sacco al sia filino

Eta mia Ines!

Mi dezirus, ke vi povu kompreni tion, kion mi skribas al vi kun vundita animo el la profundeco de mia amo al vi ĉiuj. Ĝis la lasta minuto de mia vivo mi portos sur mia elturmentita korpo la leteron, kiun vi skribis al mi. Mi postulos, ke oni metu tiun leteron en mian tombon.

Kiel mi dezirus vivi, kun via frato Dante kaj kun via patrino en unu dometo, kaŝita en la verdaĵo de iu arbaro, kunigitaj ĉiuj kun la sama entuziasmo, kun la sama ĝojo... Kaj tie, en somera posttagmezo, sidiginta sub la ombro de iu kverko, mi prenu vin sur miajn genuojn kaj vin instruu legi, skribi, ami kaj kredi!

Sed ĉi tio, kara infano, ne povas okazi. La homa malico ne deziris ĝin. Malbona sorto nin disigis. Tiu malnova agonianta societo min eligis kruele el la ĉirkaŭprenoj de via patrino kaj de via amo, karaj miaj infanoj. Vi vane atendas min...

Sed mi scias, ke vi estos bonaj infanoj. Vi scias, ke mi sentas vin ĉiumomente proksime de mi...

Mi petas vin, mia kara Ines, danku al ĉiuj amikoj, kiuj batalas por mia libero, kaj lasu min ĉirkaŭpreni vin forte, vin, vian fraton kaj vian karan patrinon.

Via patro.

2. Sacco al sia filo

Antaŭ ol esti ekzekutita, Sacco skribis la sekvantan leteron al sia 14-jara filo Dante:

"Ĝis nun mi ĉiam kredis, ke ni ne estos disigitaj. Nun, post sep jaroj, unufoje mi vidas, ke venis la horo esti disigitaj. Ĉiuj ni suferis multe kaj verŝis abundajn larmojn vane, precipe multe ploris via patrino, al kiu vi nun devas helpi. Kiam vi fariĝos pli aĝa, vi ne devas pensi nur pri via persona feliĉo, sed vi devas helpi ankaŭ al tiuj, kiuj estas malfortaj kaj kiuj serĉas helpon. Kaj tiel vi devas labori por la libero. Viaj amikoj kaj kamaradoj devas esti tiuj, kiuj kiel mi kaj Vanzetti batalas kaj esperas atingi la liberon de la laboristoj en la tuta mondo. Mi dezirus vin vidi ankoraŭ unufoje, sed eble estus pli bone, ke vi ne vidu mian lastan batalon kontraŭ la morto. Eble pli bone estus, ke vi vidu, kiel oni mortigos min, por rakonti tion al la tuta mondo."

3. La lasta letero de Vanzetti

Jen la lasta letero, sendita de Vanzetti al Eŭropo. Kiel oni vidas el ĝi, Vanzetti montras tre malgrandan esperon en la senpartieco de Fuller, nova riĉulo malbonodoranta je parvenuo kaj serĉanta per sia senkompata konduto forgesigi sian devenon...

Al la Proletaro kaj nur al la Proletaro kaj al ĝia tutmonda protesta ago Vanzetti konfidas sian vivon kaj la vivon de sia K-do Sacco.

"Kara K-do Dana!

La guberniestro Fuller preparas sin por agi ĝuste tiel, kiel la juĝisto Thayer kaj kiel la juĝistoj de la Apelacia Juĝejo de la ŝtato Masaĉuset. Li faros absolute tion, kion faros ili.

Mi opinias, cetere, ke al tio decidiĝis Fuller jam delonge, kiel videbliĝas el lia artikolo "Kial mi kredas je la mortpuno", presita en SUCCESS MAGAZINE en decembro p. j.

Mi esperas, ke vi vidos tiel la fajron super la cindro, la vivon — super, trans kaj sub la morto mem. La vero vidos la blankan mondon.

Ĝi donos forton al la fajrero de la vivo ĉe vi ĉiuj.

Salutu niaflanke ĉiujn niajn K-dojn.

Kore la via BARTOLOMEO VANZETTI."

Trad. I. H. K.

La "civila" listo aŭ kalsonetoj¹⁾

Laŭ la gazetoj, la rumana deputitaro voĉdonis la disdividon de la reĝa "civila listo" (persona buĝeto) altiĝanta ĝis 56 milionoj da rumanaĵoj leoj jare, laŭ la sekvanta maniero:

18 milionoj al reĝo Mikaelo, 4 milionoj al la regantaro, 20 milionoj al reĝino Mario, 7 milionoj por princo Nikolao kaj 7 milionoj por la princino patrino Heleno.

Se ni havas la respektindan 5-jaran aĝon de Lia Moŝto reĝo Mikaelo kaj ne estus malebligataj esprimi libere nian plejnoblan opinion, ĉiuj ĉi disdividoj de la "civila listo" irus al la diabloj.

Ĉar, ni konfesu ĝin kun nia tuta reĝa indeco, propra al nia aĝo, ni preferus antaŭ tiuj ridindaj milionoj, pli multajn tabuletojn da ĉokolado ĉiutage kaj pli grandan nombron da kalsonetoj...

¹⁾ Vidu nian artikolon en n-o 150/151.

TRA ESPERANTIO

Postkongresa eĥo

Internacia Amaskunveno en Parizo

Vendredon, la 19. 8. 27 je la 20.30-a h. en la salonego Ferrer ĉe la Laborborso okazis Internacia Amaskunveno, organizita de la Laborista Esperantista Federacio en Parizo.

Sur la estrado prezidas K-do Camille Roux, flankita de K-do Salan, Krestanoff, Habert kaj Lerchner. Estis jam la 9-a h., kiam la Prezidanto bonvenigis esperante k. francalingve la ĉeestantaron kaj donis la parolon al K-do Krestanoff (Bulgario). Tiu ĉi priskribas la nunan situacion en Bulgario kaj akcentas, ke, malgraŭ ĉio, la revolucia spirito de Botev, Levski kaj Rakovski regas ĉe la bulgaraj kamparanoj kaj laboristoj. Li alvokas al utiligo de la revolucia lingvorimedo esperanto kaj atentigas pri ĝia praktika aplikado de SAT, sub kies standardo estas loko por ĉiaj proletaj tendencoj.

K-do Klopffleisch flame salutas en la nomo de niaj sovetiaj Gek-doj. Li faris lecion pri la laborhoroj, salajroj, libertempo kaj flegado de laboristoj en la unua proleta respubliko kaj tiamaniere — despli ke li mem vidis kaj travivis ĉion — per elokventaj faktoj refutis la mensogojn de la burĝa gazetaro.

Nun stariĝas K-do Lerchner. Per sia tondra voĉo li rakontas al ni pri siaj dumilitaj spertoj, pri la tiamaj malkomprenoj kaj pri la nuna frata kunesto dank'al esperanto. Li konkludas, ke la homoj estas pli malsagaj ol la bestoj, kiuj en ĉiuj landoj pli bone sin komprenas ol la dupieduloj, alvokante al la ĉeestantaro preni tuj enmane tiun armilon kaj uzi ĝin kontraŭ la naciismo.

K-do Bässler transdonas la salutojn de la klaskonscia Laboristaro en la germana "Respubliko" kaj atentigas la Proletaron ĉiulandan pri la malinda agado de kelkaj laboristgvidantoj en 1914. Li aludas, ke ankaŭ en la nuna tempo svarmas spionoj en laboristaj medioj, eĉ en la esperantistaj, kaj finas per krio "Vivu la Mondrevolucio".

Plej poste K-do Salvadoro salutas en la nomo de la hispaniaj SAT-anoj.

Ĉiuj paroladoj estis france tradukataj de K-do Salan.

Estis emociige vidi simplajn laboristojn, lernintaj esperanton post sia peza panakira laboro, tiel facile kaj flue interparoli kun siaj klasfratoj el aliaj landoj, kiuj estis multnombro reprezentitaj.

La amaskunveno finiĝis per aŭdado de la revolucia poeziaĵo "Batalo" de Botev kaj kantado de la INTERNACIO precize je la 23-a h.

Fakkunvenoj dum la VII. SAT-kongreso

Socialistoj

Speciala kunsido okazis la 15-an de aŭgusto, vizitita de K-do Salan.

Sub prezido de K-do Mark Starr la kunvenintaro diskutis pri la situacio de la socialistoj en SAT, konstatante, ke la anoj de la dua Internacio ĉiam tre tolereme rilatis al la ceteraj SAT-K-do. La kunvenintoj alvokis la socialistajn SAT-anojn tre vigle partopreni en nia gazeto *Sennaciulo*, kunligante per ĝi pli forte ol ĝis nun la samdirektajn K-dojn. Ĝia gvidanto, K-do Lanty, neŭtralece prizorgis la malfacilan laboron de redaktado.

La kunvenintoj, espriminte sian bedaŭron pri la malfavora decido de la Germana Socialdemokrata Partio dum la kongreso en Kiel, akceptis proponon sendi al la estraro protestleteron, kiu enhavu kiel ekzemploj la plej lastajn sukcesojn de esperanto en alilandaj organizoj laboristaj.

La kunveno komisiis al K-do Deubler interrilati kun K-do Jonas (Wien), ke li daŭrigu, resaniĝinte, sian oficon kiel prezidanto de la socialistoj en la kadro de SAT.

Hermann Platiel.

Edukistoj

La kunsidon malfermis kaj prezidis K-do Boubou el Orléans. Ĉeestis dudeko da ĝinstruistoj.

1. *Edukista SAT-sekcio*. Oni decidis kunigi la SAT-anojn edukistajn en faka sekcio kun celo ligi pli sisteme al klasbatalaj organizoj edukistaj kaj pli grandskale servi al ili. Kiel membroj de Gvida Komitato de tiu ĉi sekcio estis proponitaj: K-do Van Aelst

La unua provo de sennacieca arto

estas la serio de poŝtkartoj ĵus eldonitaj. — Unu serio konsistas el kvin kartoj kaj kostas 0,50 mk. germ. Mendu tuj ĉe la **Administrado de SAT, Richard Lerchner, Colmst.1, Leipzig 027**

La plej bona propagandilo por SAT

(Belgio), Stay (Britio), Laquet (Francio), Klys (Sovetio), Sarafov (Bulgario), Bonte (Germanio), K-dino Osmond (Britio), Klagin (Usono), Sinpak (Ĉinio), kaj japana K-do (japanaj Satanoj proponu ĉi tiu!). Aliĝojn oni sendu al K-do Boubou, 96, rue Saint-Marceau, Orléans, (Loiret), Francio.

2. *Sennacieca Revuo eduka serio*. La Gvida Komitato de l'Edukista SAT-sekcio funkcias ankaŭ kiel gvida komitato de la eduka serio de S.R. kiu ekaperos verŝajne en novembro (trimonate). Estas elektitaj kiel redaktoroj de l'eduka serio K-do: Mark Starr (Britio), Zilberfarb (Sovetio), Boubou (Francio) kaj K-do Célestin Freinet (Francio) kompetenta pedagogo pri l'eduka tekniko, konata pro siaj verkoj kaj laboroj en Eduk-Intern. Rubrikan programon de K-do Zilberfarb oni akceptas. Tiel, la S.R. eduka serio estos nur klasbatala kaj neniel konkurencos Internacian Pedagogian Revuon; ĝi estos redaktata laŭ populara formo, enhavos rubrikojn por ne fakedukistaj proletoj, por gepatroj, por junuloj kaj estos facile legebla fruktodone de ĉiuj SAT-anoj. La gazeteto enhavos modelan porinfanan klaskonscian rakonton kaj specialan paĝon pri Instrulaborista Internacio sub kontrolo de pedagogia sekretario de tiu ĉi organizo.

3. *Interŝanĝa Oficejo* estas kreata. Jam de longe SAT-edukistoj peradas interŝanĝon de edukistoj kaj lernantoj (studentoj) el diversaj landoj kaj ankaŭ de pedagogia materialo (geografiaj kartoj, scienc-instruaj objektoj, lekciaj tekstoj). SAT-anoj uzu mem kaj diskonigu nian servon por profitigi neesperantistajn K-dojn. Petoj por interŝanĝo de personoj dum libertempo, okazu ĉiujare antaŭ majo, oni sin turnu al K-do Boubou; pri interŝanĝo de materialo sin turnu al K-do Varène, Valgorge, Ardèche (Francio). Tiu servo kunlaboros kun la Tutmonda Lerneja Servo Esperantista.

4. *Rilatoj kun TAGE kaj IPR* estis serioze pritrakitaj. Kvankam ne starante sur klasbatalo. TAGE (Tutmonda Asocio de Ĝinstruistoj Esperantistaj) pro sia bazo severe pacema kaj progresema estas konsiderita kiel varbejo por SAT. Oni rekomendas daŭrigi la interŝanĝon de anoncoj en *Sennaciulo* kaj *Internacia Pedagogia Revuo* (organo de TAGE), rekomendas al SAT-instruistoj aboni I.P.R. (faka teknika revuo simila al "Interligilo de P.T.T.") supozante ke I.P.R. rekomendos abonon al *Sennacieca Revuo* (ĉiuj serioj). Oni konstatis, ke nuntempe estas tute ne eble aboni iun serion fakan de S.R. aparte.

5. La SAT-edukistoj estas insiste petataj kunlabori per sendo de dokumentoj kaj artikoloj al:

a) Tutmonda Esperantista Pedagogia Servo (TEPS), kiu de du jaroj per sia monata informilo, senpage sendata al ĉiu kunlaboranto, dokumentas la avangardajn edukistajn gazetojn (adreso de K-do Boubou).

b) al: Redakcio de "Vojo de Klerigo", kiu eldonas ĉiunmonate esperanto-lingvan resumon tre valoran, kiun petu ĉiu SAT-edukisto ne ĝin ricevanta (adreso: Spartakovski per., 3, Ĥarkov, Ukrainio);

c) al: Oficejo por Informado kaj Kultur-rilatoj kun Eksterlando de Ŝtata Eldonejo Ukrainia (sama adreso en Ĥarkov), kiu alvokas la SAT-anaron por bibliografia kunlaboro. (Vidu alvokon en la sama n-o de "S-ulo").

Oni decidis reorganizi tradukservon pri resumo de "V. de Kl." kaj per letro danki tiun redakcion tial, ke ĝi uzis esperanton, kiel teknikilon por siaj internaciaj rilatoj.

Esperanto-Servo de SAT

Reveninte de la 7-a SAT-kongreso ni trovis ĉ. 50 leterojn, kartojn k. presajojn. Necesas pro tio, ĉiam denove atentigi la Gek-dojn, ke nia Esperanto-Servo efektive ne povas plenumi peradon de korespondado al unuopuloj. Estonte ni estas devigataj, kvankam ni volonte servus al ĉiuj Gek-doj, simple flankenmeti tiajn poŝtaĵojn, ĉar la tempo ne sufiĉas. Aliflanke alvenis ne malpli ol dek petoj el Sovetio, sendi salutskribaĵojn, resp. sendigi tiajn flanke de laboristaj organizoj. Kaj ĉi-ĉion ni devus plenumi senprokraste. Sed sendinte tiajn salutskribaĵojn k. perinte korespondadon ni poste devis konstati, ke la sovetiaj K-do partoj tute ne respondis. Ni foruzis nian karan tempon, ne povis plenumi aliajn pli gravajn laborojn, kaj krome ĉio estis farita vane.

Ĉiuj K-do dezirantaj korespondadi kun unuopuloj, nepre anoncu pri tio en *Sennaciulo*, kiu havas ja specialan rubrikon por tiu korespondado. Interesajn raportojn pri laborista movado en via lando, pri aliaj okazintaĵoj, prefere personaj impresoj pri iu okazintaĵo, pri kultura vivo ktp. sendu al Esperanto-Servo k. ni promesas uzi ĉiun taŭgan materialon. Nepre evitu teoriaĵojn!

Raportoj pri ĉiutagaj okazintaĵoj, pri kiuj jam raportas detale la naĉilingvaj ĵurnaloj, absolute ne taŭgas por nia servo. Do, laŭeble evitu ankaŭ tradukadon el ĉiutagaj gazetoj.

Evitu nepre, skribi longajn leterojn al ni, ĉar por legi ilin ni ne havas necesan tempon. Skribu nur simple la raporton k. ni estos tre kontentaj. Evitu ĉiun superfluaĵon, ĉar ni ne plu legos longajn leterojn, kiuj ne estas tre gravaj por ni.

Sennaciece via O. Bässler.

☆ DISKUTEJO ☆

Ankoraŭ pri metodoj de korespondado

En "S-ulo" estis diskutataj la metodoj por pligrandigi la nombron de ekstervetiaj korespondantoj kaj per tio iagrade evitigi la malproportcion efektive ekzistantan kaj fariĝantan ĉiutage pli kaj pli danĝera.

Mi tutplene konsentas kun la propono de K-do Weber kaj nun volas iomete detaligi ĝin aŭ pli ĝuste rakonti pri metodoj de esp-o-propagando ĉe ni.

Por altiri organizon ĉu partian, ĉu profesion al korespondo, tute ne estas nepre necese antaŭe esperantigi ĝin. Tiu aŭ alia esperantisto, membro de organizo, faru malgrandan raporton pri internacia korespondado kaj proponu tuj al K-do, skribi leteron en sia nacia lingvo, laŭ elektita en "S-ulo" adreso aŭ laŭ

plaĉo en tiun aŭ alian landon.

La proponinto tradukas ĝin esp-en kaj sendas en konforman sekcion de Internacia Korespondado aŭ pere de Gazet-servo. Kiam alvenos respondo, la publika legado de letero, ĝia pridiskuto kaj kolektiva respondo jam venkos intereson por esp-o. Aperos jam stimulo por lerni la lingvon kaj mem kompreni la leteron. Nature, aperos rondeto kaj ricevataj leteroj, precipe se ili estos multnombraj, estos plej bona garantio, ke la lernado pasos vigle kaj kun intereso.

Nome je tiaj principoj ni starigis la korespondadon en Sebastopolo kaj ĝi tutplene praviĝis. Interesaj leteroj estas presataj en gazetoj kaj vekas intereson, atentigante pri esp-o la tutan legantaron.

Ida Lisičnik.

ALVOKOJ

ALVOKO AL SAT-ANARO
DE ŜTATA ELDONEJO UKRAINIA

Karaj K-do!

Nia Oficejo por informado kaj kulturilatoj kun eksterlando ĉe Ŝtata Eldonejo Ukrainia esprimas niajn bondezirojn al la SAT-kongreso en ĝiaj laboroj, profitas vian ĉeestadon por diskonigi inter la SAT-anaro informojn pri nia nova Oficejo kaj por turni nin al la Gek-do kun speciala peto.

La Ŝtata Eldonejo Ukrainia estas eldonaparato de Popola Komisarioro por Klerigo. Ĝi eldonas ĉiuspecan literaturon (sciencan, fakan, politikan, beletristikan, lernigan, poramasan, ktp.) en ukraina, rusa kaj aliaj lingvoj.

Krom tio, ĝi eldonas la tutan serion da gazetoj (pleje — da revuoj, parte — da ĵurnaloj), kiuj estas unuigitaj en la t.n. "Sektoro de Periodaĵoj". Sume estas eldonataj de ŜEU 25 gazetoj, kiujn oni povas klasifiki jene:

	Historiaj	Politikaj	Scienc- teknikaj	Klerigaj	Literaturaj	Infanaj	Sume
Monataj aŭ plur- monataj	1	2	3	7	6	2	21
Semajnaj	—	—	—	1	1	2	4
Sume	1	2	3	8	7	4	25

La suma kopiaro por la revuoj estas ĉirkaŭe 80 000 monate.

Car la legantaro soveta bone komprenas kaj sentas la neceson de l'intima interligo — afera, politika kaj kultura — kun eksterlando, la Sektoro por Periodaĵoj decidis organizi specialan Oficejon, kiu zorgus pri kontentigo de ĉi bezono — t.e. pri ĉiama alfluo de freŝaj informoj, koncernantaj tiun aŭ alian flankon de l'eksterlanda kultura vivo.

Kompreneble tiu laboro nur estos efektivebla en okazo de reciproka kontakto: la Oficejo antaŭvidas, ke ĝi iaforte devos helpi al priukrainia (prisovetia) informado de eksterlanda gazetaro.

Por komenci sian laboron, la oficejo devas antaŭ ĉio kolekti jenajn materialojn:

a) adresoj de ĉiuj revuoj kaj gazetoj eksterlandaj, kun indiko de fako, tendenco, periodeco, amplekso, jarabono, nomoj de redaktoro kaj eldonanto (dezirataj prov-numeroj);

b) adresoj de ĉiuj eldonejoj eksterlandaj kun indiko de fakoj, specialecoj, ktp. (dezirataj katalogoj);

c) adresoj de diversaj kulturaj institucioj: akademioj, asocioj, laboratorioj, biblioteko, muzeoj ktp. . . . kun koncernaj indikoj (dezirataj raportoj, katalogoj ktp.);

d) adresoj de superaj lernejoj ĉiufakaj, kun indiko de fakultato, profesoro, lektoro, studentnombro, instrupago, ktp. (dezirataj prospektaj);

Tia adresaro ebligas al ni organizi neelĉerpeblan fonton de informoj; ni esperas ankaŭ, ke ĝi helpas nin krei larĝan reton de kunlaborantoj por nia gazetaro (kronikistoj, recenzistoj, artikolverkantoj).

K-do SAT-anoj ne bezonas, ke oni klarigu al ili la tutan signifon de tiu nova entrepreno. Kaj la Oficejo esperas, ke la SAT-anaro aplikos siajn fortojn por ĝin subteni. La Oficejo petas, ke la K-do venigu la bezonatajn materialojn aŭ indiku (ĉiu por sia lando) la plej certajn fontojn por ilin havi. Povas esti, ke iuj K-do ankau poste proponos sian kunlaboradon, kiel korespondantoj.

Estas memkompreneble, ke por ĉiuj materialoj, tiel-aliel eluzotaj per gazetaro de ŜEU estos pagata aŭtoro honorario.

Tre ŝatata estus iu kolektiva respondo aŭ individuaj deklaroj, kiuj garantias al la Oficejo la konsenton de la K-daro por kunhelpo, kaj speciale enhavus ilian promeson — tuj post reveno hejmen komenci la necesan klopodon ĉe koncernaj institucioj, por ke ili venigu al ni la bezonatajn.

Por la ŜEU — Ofiki
G. Filipov — sekretario.

Ĥemiista kaj ceramikista Sindikato en Lyon

deziras korespondi kun samfakaj alilandaj organizoj aŭ kun samprofesioj (Ĥemiistoj, ceramikistoj, kaŭĉuklaboristoj, petrolistoj k. a.). Plie, oni sendu profesiajn organojn kaj eldonaĵojn por instalati ekspozicion ĉe la kongreso de Franca Federacio Ĥemiista kaj Ceramikista (Ruĝa Internacio). Ĉion adresu: *Esperanto*: Restaurant Pionchon, rue du Gazomètre, Lyon III (Francio). Ĉiam respondos.

Distrikta Komitato de Internacia Ruĝa Helpo

komencas memstaran korespondadon kun similaj organizoj kaj individuaj K-do. La Komitato interesiĝas pri laboro de I.R.H. kaj pri la vivo de politarestitaj en ĉiuj landoj. Ĉiuj K-do esperantistoj estas petataj nepre skribi. Ĝi havas gravan signifon por ni. *Krivoj-Rog*, Okr. Komitato de MOPR, Ukrainio. Respondo certa.

K-do en Francio!

Kiuj K-do, batalintoj de 1914, povus sendi detalan raporton pri: "Detruo de urbeto Orchies (Nord-Francio) per germanaj soldatoj?" Nur veraj, precizaj raportoj (kun subskribo de atestantoj!) havas valoron. Dankon antaŭe.

Esperanto-Informejo, Schweidnitz, Germanio.

Gvidantoj por Esperanto-Rondetoj

Sub tia titolo aperis artikolo la 12. 8. 27 en nia ĵurnalo "Krasnij Gornjak".

En ĉi artikolo interalie oni diras: "Distrikta profsindikato enkondukas esperanton en ĉiujn klubojn laboristajn. Sed grandega malhelpo estas tio, ke mankas gvidantoj por ĉi tio..."

El ĉi tiuj kelkaj vortoj oni povas plene konkludi la staton en kiu ni troviĝas. La postulo estas granda, sed niaj nunaj fortoj — malgrandaj. Por ion doni al niaj postulantoj, jam komencis funkcii speciala iniciativa grupo por prepari estontajn gvidantojn. La intereso kaj opinio pri esperanto entute ŝanĝiĝis. Efektiviĝas la proverbo: "Tage per fajro". Tion kaŭzis la malforta esp. movado ĝis nun en la urbo.

Do, se ni staras antaŭ tiu serioza historia fakto, estas sankta devo de ĉiu K-do serioza esperantisto subteni ĝin. Per kio? — Sendi, se ne multe, do unu leteron pri laborista kaj profesia vivo. Estas tre dezirinde skribi en nomo de ia laborista organizo. Adreso:

Krivoj-Rog, "Laborista Palaco" O.S.P.S.

Ni ne forgesu, ke plenumante tion ni faras tre multe por nia movado! Respondo garantiita.

M. Rejtman.

TRA LA MOVADO
(Kroniko)

Francio. Post la lasta SAT-kongreso multaj fremdlandaj Gek-do alvenis en Parizon, kelkaj el ili restis ĉi tie. Tio nur plivigligis la lundajn esp. kunvenojn ĉe la Laborborso. La 22. 8. 27 tie paroladis K-do Lerchner pri la diversaj propagandmanieroj, k. la 29. 8. 27 K-do Krestanoff pri la Sindikalismo en Bulgario, k. K-do Sadikov el Persio pri la vivo en Turkmenio. La ĉeestanta japana s-ano Nišimura donis kelkajn klarigojn pri Oomoto. — **Germanio.** En Olbersdorf (Orient-Saksio) okaziĝis la 20. 8. 27 varbvespero de la lab. kulturkartelo en "Eichgraben", en kiu aktive partoprenis la SAT-anoj. La bona efiko entuziasmigis multajn k. ebligis kurson. — **Sovetio.** La restado en Krasnodar dum la unua semajno de aŭgusto de la vojaĝanta tra USSR. K-do Zimmermann faris bonan propagandon por esp-o. Liajn vojaĝimpresojn akceptis la "Krasnoje Znamja" por preŝigo.

MEMORNOTO

Kontrolita listo de l'gazetoj reklamintaj aŭ raportintaj pri la VII-a:

Le Cri du peuple, Lyon, 22. 1., 1. 5., 16. 7. 27. — *Le Progrès*, Lyon, 4. 2., 17. 6., 28. 7., 1. 8., 11.—17. 8., 21. 8. 27. — *Le Lyon Républicain*, Lyon, 7. 2., 16. 6., 11.—17. 8. 27. — *L'Effort*, Lyon, 1. 5., 1. 8. 27. — *Le Salut Public*, Lyon, 17. 8. 27. — *Journal du Syndicat National des P.T.T.*, Lyon, 12. 5. 27. — *Bulletin du Syndicat Unitaire de l'Enseignement du Rhône*, Lyon, 1. 7. 27. — *Le Progrès de Loiret*, Orléans, 24. 1. 27. — *Le Cri Populaire de l'Oise*, Creil, 1. 5. 27. — *La Provence*, Nîmes, 1. 5. 27. — *Le Travailleur du Languedoc*, Nîmes, 1. 5. 27. — *La Voix des Travailleurs*, Nîmes, 1. 5. 27. — *L'Eclair*, Oyonnax, 1. 5. 27. — *La Dépêche Dauphinoise*, Grenoble, 10. 5. 27. — *Le Travailleur des Alpes*, Annecy, 28. 5. 27. — *L'Emancipation*, Privas, 1. 6. 27. — *La Flamme*, St. Etienne, 2. 7. 27. — *Le Peuple de la Loire*, St. Etienne, 17. 7. 27. — *La Tribune*, St. Etienne, 9. 8. 27. — *La Vie Ouvrière*, Paris, 13. 5. 27. — *L'Humanité*, Paris, 9. 8., 12. 8., 16. 8., 17. 8., 19. 8. 27. — *Le Drapeau Rouge*, Bruxelles, 26. 4. 27. — *Le Droit du Peuple*, Lausanne, 5. 8. 27. — *Arbeiter-Zeitung*, Frankfurt, 14. 2., 16. 7. 27. — *Volksstimme*, Frankfurt a. M., 26. 3. 27. — *Arbeiter-Stimme*, Dresden, 16. 5., 29. 7. 27. — *Volkszeitung*, Zittau, 21. 5. 27. — *Volkszeitung*, Essen, 15. 7. 27. — *Ruhr-Echo*, Essen, 7. 8. 27. — *Arbeiter-Zeitung*, Bremen, 21. 7. 27. — *Bremer Volkszeitung*, Bremen, 22. 7. 27. — *Metallarbeiter-Zeitung*, Stuttgart, 6. 8. 27. — *Nordbayerische Volkszeitung*, Nürnberg, 22. 6. 27. — *Münchener Post*, München, 22. 8. 27. — *Neue Zeitung*, München, 31. 8. 27. — *El Socialista*, Madrid, 22. 3. 27. — *Sovjetskij jog*, Rostov, 17. 3. 27. — *Komunisto*, Bobrujsk, 3. 7. 27. — *Blankrusia Vilaĝo*, Minsk, 7. 7. 27. — *Glos Rabotniczy*, Karwina, 12. 8. 27.

Ne kontrolitaj. Ĉiuj tagaj ĵurnaloj de Francio kaj ĉefaj gazetoj de l'tutmondo per informagentejoj Radio k. Havas.

Reprezis el "Sennaciulo":

Groznenskiĵ Raboĉij, Groznij, Kaŭkazo, 24. 7. 27: "Adiaŭa letero de Sacco k. Vanzetti", 6. 8. 27: "Sub jugo de orkolumaj sinjoroj" (kun erara traduko de "hungara" per "bulgara"). — *Uj Elöre*, New York, 15. 8. 27: "Infaneco de Lenin". — *Le Matérialiste*, Bruxelles, n-o 11: "Eksiĝoj ĉe eklezio".

Enhavis notojn pri SAT:

The Star, Johannesburg (burĝa gazeto), 7. 7. k. 8. 7. 27.

Tradukis el esperantaj leteroj:

Krasnoje Znamja, Krasnodar, 20. 7. 27 (Foto k. saluto de germ. ruĝfrontanoj), 5. 8. 27 (letero de K-do Reuter), 10. 8. 27 (de K-do Nadvorka). — *Neue Zeitung*, München, 24. 8. 27.

Enhavis priesperantajn artikolojn:

Krasnoje Znamja, Krasnodar, 3. 8. 27 (pri 40-jara datreveno de esp. kun kliŝo de l' jubilea poŝtmarko).

RECENZEJO

Enkondukilo en la fundamentajn regulojn de la mondlingvo Esperanto. — Eldonis: Esperanto Junularo, A. Neupert, Wedellstr. 17, Leipzig N 23, Germ. Formato: 9×13 cm., pĝ. 24. Prezo: po(r) 2 ekz. 1 respond-kupono aŭ egalvaloro inkl. send-kostojn.

Tiu ĉi "manlibreto" en 14 lecionetoj tre klare montras la konstruon de nia lingvo. Ekzemploj trafaj, preso kaj papero bonaj. Verŝajne la neparaj paĝoj estas blanke (nepresite) lasitaj por komentario. I. H. K.

★ DIVERSAĴOJ ★

KOREKTO

En la tarifo de "AIZ" publikigita en n-o 149 de "S-ulo" erare estas citita la abonprezo por Aŭstrio. La monata abono al tiu gazeto por Aŭstrio kostas nur 1,50 ŝilingojn aŭstriaĵn. Do, aŭstriaĵ Gek-doĵ, abonu!

Esperanto-Fako de "AIZ".

IMITINDA EKZEMPLO

En Köln-Ehrenfeld (Rejnlando) funkciuloj de la IAH (Internacia Laborista-Helpo) kolektis monon por sendi aron da sanigistoj al Ĉinio. Tramisto donante sian edzan ringon diris: "Monon mi ne havas, sed ĉiu devas helpi. Ĉi ringo estas luksa objekto, kaj por esti bona edzo oni fakte ne bezonas ĝin."

Post du tagoj la edzino de la tramisto venis al la oficejo de IAH. Ŝi prenis sian edzinan ringon for de la fingro, almetis alian oran ringon kaj diris: "Jen io por niaj batalantaj fratoj en Ĉinio. Mi volas esti same helpema kiel mia edzo. Egalaj rajtoj — egalaj devoj!" (601.)

ĈINIO

La "Popolara Batalilo" Federacio en Ĉinio batalas por la revolucia sindikalismo, por la federalismo en ĉiuj politikaj kaj sindikataj organizoj. Ĝi disvastigas la celojn kaj metodojn de ILA inter la laboristaro kaj la kamparanoj de Ĉinio. La ĉinaj Gek-doĵ petas la revoluciajn kaj antiaŭtoritajn organizojn, sendi al ili siajn gazeton, broŝurojn kaj kromajn publikigaĵojn, kiujn ili publikigos en ĉina lingvo, tiom, ke ŝajnas necese disvastigi ankaŭ en Ĉinio la scion pri la libereca laborista movado de ĉiuj landoj.

La adreso por la "Popolara Batalilo" Federacio estas: Mr. Lu Chien Bo, c/o Mr. Woo Jou Ka, P. O. Box 1387, Ŝanghai, Ĉinio.

La adreso por la revolucisindikalisma propagando-organizo estas: Mr. Woo Jou Ka, P. O. Box 1387, Ŝanghai, Ĉinio.

PRI KORESPONDADO KUN SOVETIO

En "S-ulo", n-o 146, mi legis leteron de tri SAT-anoj pri malbona ricevo de respondoj el Sovetio je 20 leteroj — 3 respondoj. Jen mia malfeliĉa "sukceso" de korespondado el Sovetio en Eŭropon (precipe Germanion) kaj Azion: mi sendis 14 leterojn — ricevis nemon. Kulpa ne estas lando, sed manko de konscio, ĉe iuj K-doĵ.

K-doĵ, mia malĝoja "rekordo" estas 14:0, kiu havas malpli ol mi? A. V. el Sovetio.

Noto de la red.: Oni ankaŭ ne forgesu, ke ĉe kelkaj landlimoj funkcias *cenzuro severa*. Jen, ekzemple, poŝtkartoj senditaj dum la SAT-kongreso el Lyon al Bulgario revenis... (verŝajne pro la kongresstampo, kvaŭ SAT estus ne kultura asocio de ĉiuj proletaj tendencoj, sed la pesto!) Krom tio, oni skribu nur al korespondemuloj, ne al personoj, kiuj simple anoncis sian adresŝanĝon. Ekz. nia nova redaktoro estas superŝutata per korespondinvitoj, al kiuj, kompreneble, li absolute ne povas respondi.

Memorajoj pri la VII-a Kongreso de SAT en Lyon

1. — *Oficiala fotografo de l'tuta kongresanaro*, 27×35 cm, sur luksa kartono.

Prezo afrankite (sendo en speciala dika ŝirmkoverto).

Francio:	Aliaj landoj:
1 ekz. = fr. 11.50	1 ekz. = fr. 13.—
2 ekz. = fr. 22.—	2 ekz. = fr. 24.—
3 ekz. = fr. 32.—	3 ekz. = fr. 33.—

Ĉiu ĉeestinto de la VII-a kongreso, aŭ eĉ ĉiu SAT-ano, plezuros havigi al si la plej belan dokumenton, kiu ankaŭ bone memorigos pri la kongrestagoj en Lyon.

2. — *Serio da 20 belegaj ilustritaj poŝtkartoj* eldonitaj speciale pro la kongreso, prezentitaj en luksa bele presita albumo. Tiu serio montras la ĉefajn vidaĵojn de la urbo de la VII-a. La teksto ambaŭflanke estas esperanta.

Ĉiuj SAT-anoj, por helpi al kasisto bilanci siajn kontojn, konscios mendi unu aŭ kelkajn seriojn. Prezo afrankite de unu serio: Francio: 3.25 fr.; aliaj landoj 4.— fr.

Grave: Fotoj kaj poŝtkartoj estas mendeblaj ĉe K-do L. Gros, 22, rue Creuzet, Lyon VII (Francio).

Ilustritaj poŝtkartoj

kun la bildo de la marko kaj afrankita per la ĵus eldonita poŝtmarko mem estas rekte sendata el Moskvo kontraŭ 0,50 mk. germ. aŭ kontraŭ valoro de 2 resp. kuponoj.

La Adm. de SAT.

ENHAVO:

Naciismo kiel religio	pĝ. 1
VII-a Kongreso de SAT (fino)	2—4
La mizero de la Italia Laboristaro, de I. L. A.	4
Lastaj leteroj de Sacco kaj Vanzetti, trad. I. H. K.	5
La "civila" listo aŭ kalsonetoj	5
Tra Esperantio	6—8
Diversaĵoj	8
Anoncoj	8

GRAVE, ATENTU!

En la deka datreveno de Oktobra Revolucio la 7-an de novembro 1927 Vladivostoka Lab. Esp.-grupo aranĝas tuturban ekspozicion. Estas petataj ĉiulandaj esperantaj grupoj kaj apartaj geesperantistoj sendi salutleterojn, afiŝojn, gazetojn, PL, fotojn, devizojn ktp. montrantaj kulturan disvolviĝon, laboron de lokaj lab. partioj kaj revolucian movadon de la lando. (La sendaĵoj povas esti skribitaj en nacia lingvo kun laŭebla klarigo en esperanto).

Ĉiu sendinto dankeme estos rekompencita per bela PL karto kun bildo de Vladivostok. Gravaj ekspoziciaĵoj, laŭ deziro, estos resenditaj.

Adr.: Esperanta lab. grupo, poŝta kesto 56, Vladivostok (Sovetio).

ATENTU!

Esp. ĉelo en Lab. Klubo dum X-a dateveno de Okt. Rev. kaj 40-jara jub. de esp-o aranĝos ekspozicion. Sendu periodaĵojn, afiŝojn, let., p. k. al: K-do N. Jukov, Oktjabrskaja ul. 33, kv. 2., Roslavl, Smol. gub. Ĉiu sendinto estos rekompencita.

Al ĉiuj K-doĵ

de la VII-a SAT-kongreso (38 personoj), kiuj honoris min per siaj salutpoŝtkartoj, mi sendas tutkoran sinceran dankon, bedaŭrante, ke specialaj kondiĉoj malebligas min respondi al ĉiuj persone.

R. Nikolskij (5241), Smolensk (Sov.).